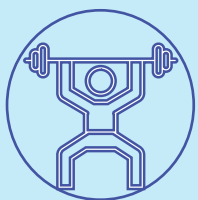

Krisepåvirkning – Krig og Corona

Ukrainekrig på toppen af Corona – en endnu større krise?

I store kriser bliver nogle SMV'er slået ned eller helt ud. De bliver **kriseofre**. Andre bliver **krisevindere**. Enten fordi de formår at udnytte krisens nye muligheder, var kriseparate eller simpelthen får medvind under krisen. Andre igen er **kriseimmune**. Krisen påvirker dem ikke direkte.

Aktuelt står danske SMV'er ansigt til ansigt med to igangværende store og omfangsrige kriser - en Coronakrise (der stadig spøger) og en Ukrainekrig. De store samtidige kriser gør, at store spørgsmål presser sig på: **Hvordan påvirkes SMV'erne egentligt af kriserne?** Var Coronakrisen en større udfordring end den nuværende situation med en Ukrainekrig samtidigt med efterveerne af en Coronakrise?

En ting er i hvert fald sikkert. Begge kriser betyder kæmpestore udfordringer og ekstraordinær usikkerhed, der påvirker de danske SMV'er. Verdensomspændende forstyrrelser i energiforsyninger, udfordrende forsyningskæder og råvareprisstigninger er eksempler. Det hele kompliceres af, at de to kriser intensiverer hinanden (Se: David Simchi-Levi og Pierre Haren, 2022).

Metode

Vi har i 2020, 2021 og 2022 modtaget spørgeskemasvar fra en repræsentativ stikprøve af danske virksomheder – med frafald over tid. Vi har spurgt dem om, hvordan de oplevede først Coronakrisen og sidenhen også, hvordan Ukrainekrigen vil påvirke deres virksomhed.

Vi ved derfor nu, hvordan virksomhedernes omsætning har været påvirket igennem Coronakrisens tre store bølger, Samtidig har vi i 2022 spurgt dem, hvordan de forventer at blive påvirket omsætningsmæssigt og omkostningsmæssigt af Ukrainekrigen.

Vores undersøgelser er finansieret af Industriens Fond. Vi har gennemført den sammen med vores samarbejdspartnere: SMVdanmark, Erhvervshus Sydjylland og Business Kolding.

INDUSTRIENS FOND

SMVdanmark

BUSINESS KOLDING

Danske SMV'er blev påvirket forskelligt igennem de tre bølger af Coronakrisen. I første bølge var 38 % criseofre (omsætningsfald). Andelen af criseofre var blot henholdsvis 16 % og 15 % i anden og tredje bølge.

For Ukrainekrigen forventer 34 % af de danske SMV'er at blive criseofre omsætningsmæssigt, men 76 % omkostningsmæssigt.

Highlights for virksomheder

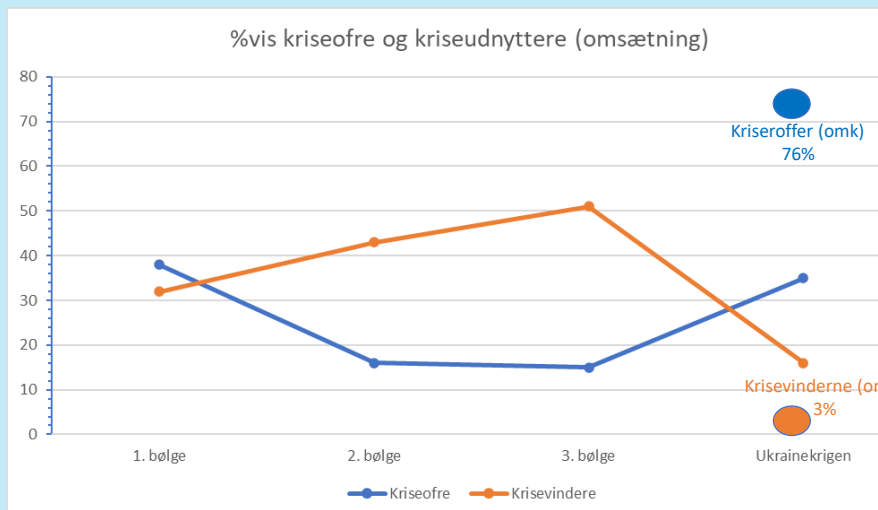
Ukrainekrigen rummer flere farer og færre muligheder sammenlignet med Coronakrisen.

Ukrainekrigen rammer virksomheder bredt på omkostninger.

Virksomheder skal bruge krisestrategier ud af krisen. Det handler om at gøre sig mindre følsom for pris- og leveringsusikkerhed.

Det er ikke de fitte virksomheder, som vinder, men de robuste.

Krig og Corona rammer vidt forskelligt

Note:
Første bølge af coronakrisen: fra nedlukning 1. marts 2020 til 1. september 2020
Anden bølge af coronakrisen: fra nedlukning i december 2020 til 31. maj 2021
Tredje bølge af coronakrisen: fra nedlukning i december 2021 og til 31. marts 2022
Ukrainekrigen: Ukraine-Ruslandskrigen påvirkning det næste år

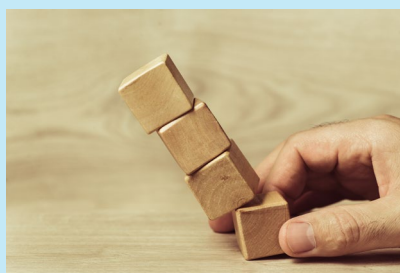
Hvordan krig påvirker SMV'er

Omsætningsmæssigt forventes cirka samme andel af danske SMV'er at blive kriseofre i Ukrainekrigens begyndelse som under første bølge af Coronakrisen. På den facon ligner kriserne hinanden.

Men her hører forskellene op. Én stor forskel på Coronakrisen og Ukrainekrigen er påvirkning af virksomhedernes omkostninger. Mens Coronakrisen bestod i et udbudschock, hvor det udbudte ikke blev efterspurgt, har Ukrainekrigen – oveni Coronakrisen – skabt et leveringschock. Der er uligevægt i efterspørgsmål og udbud.

Udbuddet halter blandt andet efter pga. problemer med levering, forstyrrelse i logistik, ødelagte forsyningskæder og turbulente markedsforhold.

Det har resulteret i stigende priser og omkostninger hos virksomhederne. Hele 76 % af de danske små- og mellemstore virksomheder forventer omkostningsstigninger.

Den nuværende situation er således på mange måder en anderledes og større krise end Coronakrisen, selvom det ikke nødvendigvis opleves sådan. Vi har ingen tomme gader eller lukkede strøgbutikker. Men rigtig mange virksomheder har markant højere omkostninger.

Således har SMV'er mere end tidligere brug for kriseselvtillid (Klyver & Nielsen 2022), resiliens og parathed (Bullough et al. 2014), og effektive krisestrategier (Klyver & Nielsen 2021a, 2021b).

Referencer

Bullough, A., Renko, M., & Myatt, T. (2014). Danger zone entrepreneurs: The importance of resilience and self-efficacy for entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 38(3), 473-499.. ([Link](#))

Klyver, K., & Nielsen, S. L. (2021a). *Hvad kan SMV'er lære af Covid-19?: En repræsentativ undersøgelse af yngre danske SMV'er*. Syddansk Universitet ([Link](#))

Klyver, K., & Nielsen, S. L. (2021b). *Which crisis strategies are (expectedly) effective among SMEs during COVID-19?* *Journal of Business Venturing Insights*, 16, e00273. ([link](#))

Klyver, K., & Nielsen, S. L. (2022). Selvtillid vigtig i kriseledelse. Syddansk Universitet ([link](#))

Simchi-Levi, D. & Haren, P. (2022). How the war in Ukraine is further disrupting global supply chains. *Harvard Business Review* ([link](#))

LÆS MERE OM PROJEKTET

[Link](#) til projektets materiale.